

Notorita v novém soudním řádu.

§ 269. nového s. ř. obsahuje toto ustanovení: Okolnosti soudu vůbec známé nepotřebují důkazu. K tomu podotýkají motivy vládní osnovy: Při charakterisování notority (všeobecné známosti), jež činí vedení důkazu zbytečným, nepostavila se v popředí známost místní, ježto jest zajisté možno, že jistá okolnost, o níž lze říci, že v jistém místě jest tak známou, že ji možno označiti jako místně známou, přece zůstane soudu neznámou. Pro soudce bude jen tehdy důkaz zbytečným, je-li okolnost u soudu vůbec známa. Při rozhodování o tom, je-li nějaká skutečnost všeobecně známou (notorickou), rozuměti jest soudem veškeren personal soudu. Jestliž on jednak částí společnosti, jejímž pozorování nikdo nemůže uniknouti, jednak nositelem funkce veřejné, jakožto takový. Aby se však uváděly zákonné domněnky o této souvislosti jakožto důvody osvobozující od důkazu, nezdá se býti oprávněným, ježto zákonné domněnky začasť nesprošťují povinnosti důkazní, nýbrž způsobují jen změnu průvodů nebo přesunutí břemene průvodního.

Při otázce, co je vůbec známým, již nechává § 269 nového s. ř. nerozhodnutou, bude míti spíše význam posouzení a uvážení soudcovy, neboť, aby se zde jisté hranice vymezily, bylo zákonodárci obtížno. Zůstává tudíž pojem všeobecné známosti stále sporným. Též od praxe lze se nadíti jen objasnění jednotlivých případů. Vymezení pojmu tohoto zůstane závislým na oné míře volnosti, kterou výklad § 269 sobě uhájiti dovede.

Noty a listy závěrkové (smluvenky).**I. Pojem.**

1. Závěrkové noty nevydávají strany, nýbrž zpravidla obchodní dohodci, takže nota jimi vydaná jeví se býti osvědčením obchodů jimi sprostředkovaných; jen při obchodech, které ihned nemají býti splněny, jest závěrkovou notu stranám k jich podpisu dodati a každé straně jest stejnopis druhou stranou podepsaný doručiti, resp. zaslati. Platnost obchodu není však ani od podpisu stran ani od doručení nebo přijetí závěrkové noty odvislou; naopak odepře-li jedna strana přijetí nebo podpis noty, musí obchodní dohodce druhé straně o tom bez odkladu oznámení učiniti (čl. 73 obch. z.). Neboť nelze platnost obchodů obchodními prostředkovateli sjednaných učiniti závislou na podpisu a přijetí závěrkové noty, poněvadž již řádně vedený denník obchodního dohodce činí z pravidla důkaz o uzavření obchodu či jeho obsahu (čl. 77 obch. z.).

2. Závěrkové listy vydávají sobě navzájem zpravidla kupci o obchodech, jež mezi sebou učinili; kupec zasílá prodávateli závěrkový list, a tento má kupci vydati vzájemný list závěrkový, který souhlasí s listem jemu zasláným. Touto výměnou závěrkového listu a vzájemného listu závěrkového stává se obchod hotovým (perfektním). Byla-li tedy umluvena výměna závěrkových listů, uskuteční se dotyčné jednání teprve tehdy, až tyto listy oběma stranám doručeny budou (§ 884 o. o. z.). Totéž platí, i když takové výslovné úmluvy nebylo tehdy, je-li při dotyčném oboru obchodním výměna závěrkových listů obvyklou.

II. Forma a obsah.

1. Závěrkové noty: Tyto musí úplně souhlasiti s denníkem obchodního dohodce a proto v nich obsaženy býti musí tytéž znaky obchodu, které obsahuje denník — tedy jména stran, čas uzavření, označení předmětu a podmínky obchodu (čl. 72 obch. z.).